

Jaså, *näså, *joså

Per Linell, Kerstin Norén

Dialog- och diskurspartiklar i svenskt talspråk har behandlats av flera samtalsforskare (t.ex. Ottesjö, 2006). Detta föredrag handlar om *jaså* och några andra svenska responspartiklar, fr.a. deras samtalskontexter och deras lexikaliserade meningspotentialer. Samtalsexempel från olika kollektioner används som data.

Jaså konkurrerar med andra responspartiklar, främst *jaha* och *okej*. Dessa partiklar förekommer i besläktade kommunikativa projekt som signalerar att talaren har fått reda på något nytt. Vi avser att reda ut de skillnader som föreligger mellan partiklarnas funktioner. Svenskans basala responspartiklar är förstås *ja*, *nä* och *jo*. Ändå saknas de båda tänkbara pendangerna till *jaså*, nämligen **näså* och **joså*. Vi försöker ge några tentativa förklaringar till att dessa lexikala luckor finns.

Våra analyser går tillbaka på dialogisk språk teori (som antar att det situerade språkandet ("språkanvändningen") är primärt i förhållande till språksystemet) och mera specifikt på teorin om meningspotentialer (Norén & Linell, 2007). Denna teori förutsätter att situerade innebörder ("ockasionella" betydelser) alltid är resultat av ett samspel mellan kontextuella faktorer (t.ex. sekventiella sammanhang och överordnade typer av projekt och verksamheter) och konstruktionernas lexikaliserade meningspotentialer (möjligheter och sannolikheter hos olika lexikala resurser (t.ex. de skilda responspartiklarna) att bidra till situerade innebörder).

Referenser

Norén, Kerstin & Linell, Per. 2007. Meaning potentials and the interaction between lexis and contexts: Some empirical substantiations. *Pragmatics*, 17: 387-416.

Ottesjö, Cajsa. 2006. *Att fortsätta och att återgå: Studier i koherensskapande praktiker i vardagliga flerpersionssamtal*. (Gothenburg Monographs in Linguistics, 29). Göteborgs universitet.